

1

In een rolstoel aan de pers

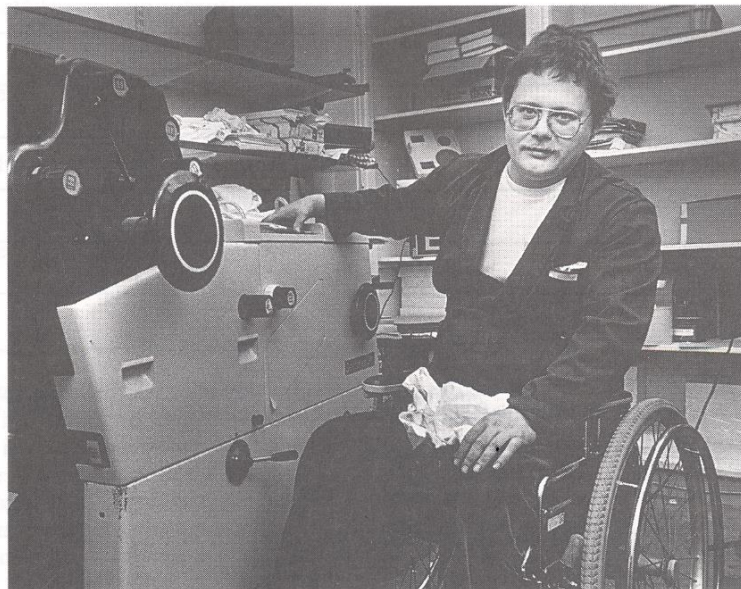
Vorbereiding

1

Lees de titel en de kop van het artikel. Beantwoord onderstaande vragen.

Werken aan werk — ook voor gehandicapten

In een rolstoel aan de pers

Het eerste *Werken aan Werk*-magazine van dit jaar ging over de grafische industrie. In dit nummer komen we daarop min of meer terug door een gesprek met Harry Dekker (32), gediplomeerd offset-drukker — in een rolstoel. Het verhaal van iemand die, ondanks zijn handicap, 'werkte aan werk'!

Uit: *Werken aan werk*, RVU, oktober 1988

1 Waar werkt Harry? (Kruis het goede antwoord aan)

- ☐ op het arbeidsbureau
- ☐ in de bouw
- ☐ in een drukkerij
- ☐ in een fabriek
- ☐ in een tuin.

2 Wat voor soort tekst verwacht je? (Kruis het goede antwoord aan)

- ☐ een kort verhaal
- ☐ een interview
- ☐ een reclametekst
- ☐ een samenvatting

3 Heeft Harry een diploma?

- ☐ ja
- ☐ nee

4 Kon Harry makkelijk aan de slag komen?

- ☐ ja
- ☐ nee

5 Schrijf nog eens kort op waar de tekst volgens jou over gaat.

2

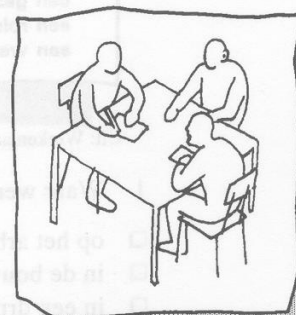
Wat betekent 'de grafische industrie'? (Gebruik eventueel een woordenboek).
Kruis het goede antwoord aan.

- ☐ de industrie van het drukken van boeken, kranten enz.
- ☐ de industrie van het maken van grafkisten.
- ☐ de industrie van het tekenen.

Grammaticadictee

3

Maak een groepje met twee of drie andere cursisten.
Volg de instructies van de leerkracht op.

Leesopdrachten

4

Lees eerst onderstaande vragen door. Lees vervolgens snel de tekst hieronder door. Beantwoord daarna de vragen.

1 Is Harry zijn hele leven al gehandicapt?

- ☐ ja
- ☐ nee

2 Heeft Harry een diploma voor het grafische vak?

- ☐ ja
- ☐ nee

3 Heeft Harry een uitkering?

- ☐ ja
- ☐ nee

4 Is Harry tevreden in zijn werk?

- ☐ ja
- ☐ nee

'Ik werkte als betonijzervlechter bij mijn vader in het bedrijf. Op mijn zeventiende jaar viel ik op een bouwwerk van de vijfde op de eerste verdieping. Een menselijke fout. Jammer dus. Pikant was, dat het de bouw betrof van het Arbeidsbureau. Ik werd naar het ziekenhuis gebracht, foto's gemaakt: dwarslaesie. Rug gebroken. Dat betekende dat ik vanaf mijn navel verlamd raakte. De bouw was dus verder afgeschreven. Aanvankelijk denk je: afgelopen dus. Van nu af: in een rolstoel.

Na de revalidatie hier in Heliomare werd er toch weer gepraat over de toekomst. Ik heb hier een typecursus gedaan en kantoorpraktijk. Toen ze iemand zochten voor het stencilwerk ben ik daarvoor aangenomen, hoewel ik er geen opleiding voor had. Maar ook in de huisdrukkerij van een revalidatiecentrum staat de ontwikkeling niet stil. De vraag werd steeds meer — meer kwaliteit. Ze wilden de stencilmachine ver-

vangen door klein-offset. We hebben toen een grafische cursus uitgezocht, in Utrecht. Ik was daar, de enige gehandicapte. Dat diploma heb ik gehaald — kijk maar, hier hangt het. Destijds heb ik er nooit over gedacht om een grafisch vak te kiezen. Maar : als ik het nu bekijk: het is veel leuker werk dan in de bouw. Het bevalt me uitstekend. Het is een ontzettend leuk vak. Dynamisch ook. Ik ben nu bezig met een cursus informatica. Van mijn handicap heb ik hier niet veel last. Sommige dingen, zoals papier brengen en halen, moeten anderen doen. Dat wel. Maar ach, het is met een handicap, vind ik, maar hoe je ermee omgaat. Het is wel jammer dat je vanwege je uitkering er nooit een cent op vooruit gaat. Als ik meer ga verdienen, gaat mijn uitkering omlaag. Het is dus jammer dat gehandicapten geen direct financieel rendement zien — al leren ze nog zoveel! Maar ik ben heel tevreden, hoor!' ■

5

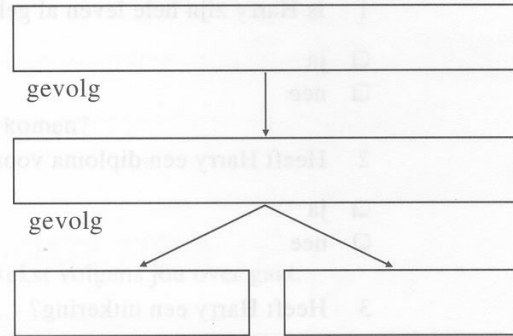
Je krijgt een enveloppe met strookjes papier. Op ieder strookje staat een fase uit het leven van Harry. Leg de strookjes in de goede volgorde.

Vul daarna de verschillende fasen in onderstaand schema in:

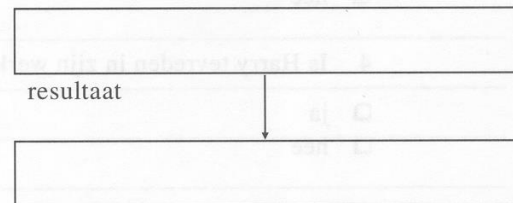
Bij vader in bedrijf:

oorzaak

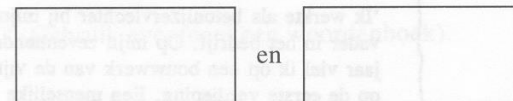
Uit de bouw:

Voor een nieuwe toekomst:

Om de moderne ontwikkelingen
bij te houden:

Hieronder vertelt Harry nog eens zijn levensloop. Het verhaal is niet compleet. Vul onderstaande woorden op de juiste plaats in. Kijk terug in de tekst.

want - zodat - doordat - tot - dat - ook al - hoewel - om - omdat - maar - als - toen

- 1 Ik werkte als betonijzervlechter _____ ik van de vijfde verdieping viel.
- 2 Deze val betekende het einde van mijn loopbaan in de bouw _____ ik verlamd raakte.
- 3 Ik heb een typecursus gedaan _____ me om te scholen
- 4 _____ ik de opleiding afgerond had, ben ik aangenomen voor stencil-werk, _____ ik daar geen opleiding voor had.
- 5 Maar de ontwikkeling staat niet stil, _____ ik me verder moet scho-len.
- 6 Ik had er nooit aan gedacht een grafisch vak te kiezen _____ nu vind ik het leuker dan het werk in de bouw.
- 7 Ik vind het leuker _____ het dynamisch werk is.
- 8 Ik heb niet veel last van mijn handicap _____ andere mensen kun-nen bepaalde dingen voor me doen, zoals papier brengen en halen.
- 9 Het is wel jammer, _____ je vanwege je uitkering er nooit op voor-uit gaat.
- 10 De uitkering gaat nl. omlaag _____ je meer gaat verdienen.
- 11 Toch ben ik heel tevreden, _____ zie je als gehandicapte geen finan-cieel voordeel van extra inspanning.

Vervolgopdrachten

7

- a Hieronder zie je 7 woorden. Sommige woorden hebben iets te maken met de grafische industrie, andere met een graf voor doden. Zet de woorden in de juiste kolom

grafteken - grafiek - typograaf - fotograaf - begraafplaats - graficus - grafkamer.

grafische industrie

graf

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- b De titel van deze tekst is 'In een rolstoel aan de pers'.
In welk ander verband ken je het woord 'pers'? Als je het niet weet, zoek het woord 'pers' dan op in het woordenboek.

8

- Hieronder staan woorden uit de tekst over Harry Dekker. Sommige woorden hebben iets met de grafische industrie te maken, andere woorden met gehandicapt zijn. Schrijf de woorden in de juiste kolom.

*verlamd - gebroken rug - offset-drukker - ziekenhuis - grafische cursus -
huisdrukkerij - rolstoel - papier halen - stencilwerk - uitkering*

grafische industrie

gehandicapt

stencilmachine

dwarslaesie

klein off-set

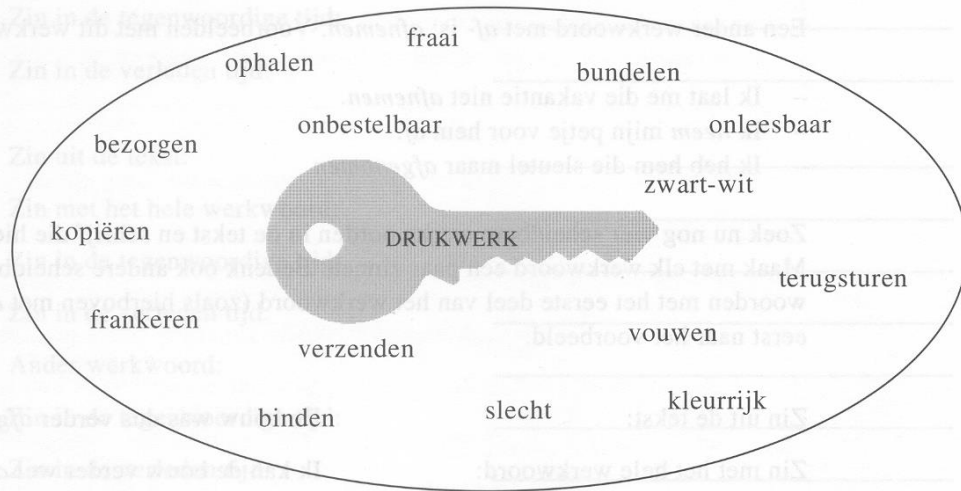
revalidatiecentrum

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Veel woorden worden vaak gebruikt samen met andere woorden. Je zult woorden beter onthouden als je ze leert met de woorden waar ze mee gecombineerd kunnen worden.

In de ovaal hieronder zie je in het midden een *sleutelwoord*. Eromheen staan woorden die met het sleutelwoord gecombineerd kunnen worden. Deze combinatie-woorden kunnen onderverdeeld worden in twee soorten.

Onderstreep de twee soorten woorden met verschillende kleuren pen.

De twee soorten woorden die je moet hebben onderstreept, zijn:

- *werkwoorden* die je met het sleutelwoord kunt combineren: drukwerk *bundelen*.
- *bijvoeglijke naamwoorden* die vóór het sleutelwoord komen te staan: *onbestelbaar* drukwerk.

Maak een lijst van woorden die bij elkaar horen. Zoek combinaties van twee woorden: (sleutelwoord + werkwoord) en (bijvoeglijk naamwoord + sleutelwoord).

Maak ook vijf combinaties van drie woorden (bijvoeglijk naamwoord + sleutelwoord + werkwoord). Voorbeelden:

drukwerk bezorgen	onbestelbaar drukwerk	onleesbaar drukwerk bundelen
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

In de tekst staat: 'De bouw was dus verder *afgeschreven*.'

Afgeschreven is het voltooid deelwoord van het werkwoord *afschrijven*. Dit is een zogenaamd scheidbaar werkwoord. Kijk naar andere zinnen met dit werkwoord:

- Je kunt de bouw verder wel *afschrijven*.
- Ik *schrijf* de bouw verder *af*.
- Ik heb de bouw verder *afgeschreven*.

Een ander werkwoord met *af-* is: *afnemen*. Voorbeelden met dit werkwoord:

- Ik laat me die vakantie niet *afnemen*.
- Ik *neem* mijn petje voor hem *af*.
- Ik heb hem die sleutel maar *afgenomen*.

Zoek nu nog vier scheidbare werkwoorden in de tekst en schrijf die hieronder op. Maak met elk werkwoord een paar zinnen. Bedenk ook andere scheidbare werkwoorden met het eerste deel van het werkwoord (zoals hierboven met *af-*). Kijk eerst naar het voorbeeld.

Zin uit de tekst:	De bouw was dus verder <i>afgeschreven</i> .
Zin met het hele werkwoord:	Ik kan de bouw verder wel <i>afschrijven</i> .
Zin in de tegenwoordige tijd:	Ik <i>schrijf</i> de bouw verder <i>af</i> .
Zin in de verleden tijd:	Na dat ongeluk <i>schreef</i> ik de bouw verder <i>af</i> .
Ander werkwoord:	<i>afnemen</i>
Zin in de tegenwoordige tijd:	Ik <i>neem</i> mijn petje voor hem <i>af</i> .
Zin in de verleden tijd:	Ik heb hem de sleutel maar <i>afgenomen</i> .
Zin uit de tekst:	_____
Zin met het hele werkwoord:	_____
Zin in de tegenwoordige tijd:	_____
Zin in de verleden tijd:	_____
Ander werkwoord:	_____
Zin in de tegenwoordige tijd:	_____
Zin in de verleden tijd:	_____

Zin uit de tekst: _____

Zin met het hele werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Ander werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Zin uit de tekst: _____

Zin met het hele werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Ander werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Zin uit de tekst: _____

Zin met het hele werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Ander werkwoord: _____

Zin in de tegenwoordige tijd: _____

Zin in de verleden tijd: _____

Hieronder vertelt iemand over de gang van zaken op zijn werk. Het verhaal is niet compleet. Er zijn woorden en uitdrukkingen uit weggelaten die ook voorkomen in de tekst over Harry Dekker. De weggelaten woorden staan cursief gedrukt boven de tekst. Vul de woorden op de juiste plaats in.

Zoek de woorden in de tekst op bladzijde 3 als je de betekenis niet meer weet. Weet je de betekenis dan nog niet, kijk dan in het woordenboek.

het pikante - afschrijven - staat niet stil - bevalt me - krijgen last van - er geen cent op vooruit ga - financieel rendement - omgaan

‘Ik snap niet wat ze aan het doen zijn. Reorganisatie op reorganisatie. De ontwikkeling in de informatietechnologie ① _____. Volgens mij kun je de kans op meer werk wel ② _____. Er verdwijnen juist steeds meer banen. Het betreft vooral de lagere functies. Ik zie precies hoe het gaat. Iedereen moet wel aan de computer. Ik wilde eerst niet. Ik kon er niet mee ③ _____. Ik heb me hevig verzet. Maar het moest en het ④ _____ is dat ik het nu erg leuk vind. Ik wil niet anders meer. Het werk op de computer ⑤ _____ uitstekend. Sommige mensen ⑥ _____ hun ogen als ze urenlang op een beeldscherm zitten te turen. Gelukkig heb ik daar geen last van. Ik heb een paar cursussen gevolgd. Avonden lang heb ik zitten zwoegen. En nu voel ik me een echte expert. Wat ik eigenlijk niet eerlijk vind is dat ik ⑦ _____. Eén cursus heb ik onder werktijd gedaan, maar de rest heb ik allemaal in mijn vrije tijd gedaan. De baas heeft hier profijt van maar ik zie geen enkel ⑧ _____. Wie weet wordt het tijd om naar een andere baan uit te zien’.

De tekst in deze les kwam uit het magazine ‘Werken aan Werk’.

Past het verhaal van Harry in dit magazine? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? Bespreek je antwoord met een medecursist.